

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

UN TRIMESTRE

Dins Espanya: una pesseta.
Fora d'Espanya: dues pessetes.

Redacció i Administració

General Barceló, —1.—2.ª

PALMA DE MALLORCA

LA AURORA

Surt cada dissapte per donar ventim i altres erbes an es qui s'ho guany

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A Manacor: Ca-Mestre Antoni Fiol Ferrer, 5.—Ca-l'amo Andreu Alcover, Plaça del Palau, 2.

A Palma: Llibreria d'En Guasp, Morey, 6.—Taller d'encuadernacions d'En Francesc Ferrer, Sta. Eulària, 25.—Llibreria Ernest Frau, Brossa.—Llibreria d'Alomar y Fontdevila, Brossa.

Avui no parla En Revenjoli
ni's fa escoltar En Vera-Veu ni
descapdella En Pel-yrreveixinat
ni hi diu sa seua En Bri-Fi ni fa
la pretxa En Pica-Pica; avui LA
AURORA, postrada davant el
Sant-Cristo de Manacor, li ren-
deix homenatge oferint-li una
garlanda de flors del Calvari,
cuides dins un des delitosos ver-
gers que deixá an aqueix mon
tot florits l'immortal poeta ca-
talá Mn. Jacinto Verdguer, al
cel sia ell i tots los morts. Amèn.
Benéida i alabada sia la Passió i
Mort de Nostre Senyor Jesucrist.

A Jesús coronat d'espines

Venite adoremus.

I

Jo dels misteris del sant rosari
sempre granejo los de dolor;
y a cullir roses vaig al calvari
no les merexo les del Thabor!

II

Dau les corones a qui les vulla,
les de la terra s'han de marcir;
jo'n vull una altra que'l vent no esfulla
més ab la vostra la haig de texir!

III

¿La poesia que m'heu dexada
voleu llevarme de brot en brot?
¿Voleu la lira que he tant aymada?
Preneu ab ella mon cor y tot.

IV

Donau als altres honor y gloria,
a mi's oprobis, burla y menyspreu:
no vull la palma sens la victoria:
ma palma sia la vostra Creu.

V

Dau a altres llavis vostres oracles,
vostra ciencia dau a altres fronts;
á má més pura vostres miracles,
jo més m'estimo vostres afronts.

VI

Donau als pobres vostra riquesa,
donau als tristos vostre somris;
mostrau als cegos vostra bellesa,
dolça bestreta del paradís.

VII

Sian les vostres olors divines
per qui vos haja robat lo cor;
jo sols demano vostres espines,
¡oh Rosa vera del meu amor!

Setmana Santa de 1893.

Brescant

Sic vos non vobis mellifi-
catis apes.

Quan los juheus lo trobaren
en l'Hort de Getsemani,
si hi tiraren com abelles
a qui més lo pot ferir.
Com llur fible no hi bastava
s'armaren de jonchs marins,
de garfis y de corones,
de mans y de cor de butxí.
¡Les abelles com bronzian
al entorn de Jesucrist,
roses, lliris y violes
y clavellets fent obrir!
Diriau que hi treballaren
abelles del paradís:
los juheus son qui l'han feta
peró la bresca es per mi.

Dijous Sant, 1895.

In quantum grabaris,
in tantum lucraris.Tant de dany
tant de guany.
St. Bernat.

La santa Creu es l'arbre de la vida
que'l bon Jesús baxá del Paradís,
per que en la humanitat esmortuïda
la vida primerenca refflorís.

Are sovint a la seva ombra crida
al home del Edèn anyoradic:
Pren, li diu, de sa fruyta benehida;
aquell qui'n tastará serà felíc.

Feliços mil vegades los qui ploran,
los qui mortal persecució patexen,
los qui beuen, com jo, vinagre y fel.

Quants ab calumnies vostre nom esfloran
quants ab odi de fera us malehexen,
vostra corona van texint al cel.

8 Agost 1894

Amaro sub cortice dulcis.

L'arbre de la Creu
té amarga la fusta;
més com Jesucrist
sobre'l coll la duya,
com en ell ha mort
per sernos sa fruyta,
tota sa amargor
Ell se l'ha beguda,
y sols hi ha dextat
la seva dolçura.

Perles

Quan dives ille, Domine Jesu, qui amat te!
Quam pauper qui non amat te!

I

Anant pels camins
lo Fill de Maria,
tenintles per res
sembla perles fines:
més la gent del món
depressa cullintles,
en sa avara má
troba creus y espines.

II

Anant pels camins
lo Fill de Maria,
com es tan pobret
sembla creus y espines;
més per sos amichs
que van á cullirles,
les punxes y creus
tornan perles fines.

16 Octubre 1893

Amunt

Trahe me.
Cant., 5. 3.

Si al cel voleu pujar
la Creu u'es la carroça,
la fe u'es lo fuell,
l'amor diví la roda.
Té per corcers de foch
desitxs que s'enarboran,
y amunt y més amunt
no corren, no, que volan.
Qui'ls guía es Jesucrist,
qui en ella desde'l Gólgota
triomfador del món
pujar volgué á la Gloria.

Setembre 1164

La ciencia dels grans sabís
es gran montó y poch grans.
Mas la ciencia dels simples
es xich montó empero grans
innumerables.

R. Lluí

Puix dels sants sou breviarí,
oh Jesús clavat en Creu,
en la escola del Calvari
siau mon abecedari
y apendré d'amar á Déu.

Vostres lletres de ferides
transcriviuales al meu cor,
y ab exes roses florides
entrará á dar-me punyides
la espineta del dolor.

Fent Creus

Crux Christi clavus est pa-
radisi.

St. Joan Damasceno.

II

Allí á Nazaret,
en sa Fusteria,
lo bon Jesuset
de Creus té botiga;
les dona de franch,
ningú li'n prenía.

II

Veyent que no'n vení
les aplega totes,
en una les fon
y al coll se la posa,
y emprén gemegant
la cima del Gólgota;
cerca un Cirineu,
lo cerca y no'l troba.

III

Puix voleu que ab Vos,
que ab Vos la Creu duga,
de grat la duré
si'm donau ajuda,
y més de bon grat
si m'es ben fexuga.
Y esperant al Sol,
després de la pluja
del divendres sant
cantaré *Al-leluia*.

La escala

Viditque (Jacob) in somniis
scalam stantem super terram,
et cacumen illius tangens coe-
lum.

Gen., 27, 12.

Haec est scala peccatorum
per quam Christus rex coelorum
ad se tarxit omnia.

S. Bonaventura.

Si vols pujar a la gloria
la Creu d'escala t' farà;
si la trobas massa llarga
l'amor te la escursará;
si la trobas poch segura,
lo mestre que l'aixecá
per donarli més fermesa
de mans y peus s'hi clavá.
No digas pas qu'es estreta
puix tot un Déu hi pujá,
quedantse al cim de la Escala
sols per donarte la má.

Dia de Sant Francesch, 1894.

Los millors

Calicem meum bibetis

Math., 20, 23.

Los senyals de les amors
que l'amich fa a son Amat
son en lo comensament plors,
en lo mitg tribuacions e
en la fi mort.

R. Lluí

Santa Angela de Foligno
li digué a nostre Senyor.
—De tants fills com vos estiman,
¿a quins teniu més amor?
—Als qui en ma taula metexa
se m'asseuen més aprop,
a menjar ab mi'l pá negre
de llágrimes y dolor,
y a beure en ma companyia
lo calzer de la passió;
als qui en ma creu estimada
no'm dexan dormir tot sol,
fent de mon llit d'agonia
lo tálam dels seus amors.—

6 Setembre 1894

Creus

Me feu present cada día
d'una Creueta, oh Senyor;
de fusta o ferro que sia,
jo la prenc com si fos d'or.
Quan la miro tan hermosa,
dich sedent des més tresor:
una Creu es poca cosa
per la festa de mon cor.
Vos, Jesús, que'n feyau tantes
de Joseph en l'obrador,
envieumen unes quantes
y'n faré festa major.

Calvari amunt

Tot fent sa via—cap al Calvari
Jesús demana—repositor:
¡Oh! si us servia—per reposarhi,
en fora alegre—mon pobre cor.
¡Oh! si us servissen—mos débils brassos,
¡oh! si'm volguésseu—per Cirineu,
¿com seguiria—los vostres passos
tot ajudantvos—a dur la Creu!

Les dues corones

Breu penar—etern gosar
Breu gosar—etern penar
Non sunt condignae passio-
nes hujus temporis ad futu-
ram gloriam, quae revelabitur
in nobis.

Tots los sufriments del
món no son dignes de com-
parança ab la gloria que'ns
ha de tocar un día.

Rom., 8, 18.

I

A Catarina de Sena
la enamoran tant les Creus,
que no les troba fexugues
quan ne pot portar un feix.
En lo bo de sos martiris,
Jesucrist se li apareix;
dues corones li ensenya
texides a dalt del cel,
la una es corona de roses,
l'altre d'espines punyents.
—Tria—li diu—la que vullas;
jo t'en faig gentil present;
més duras la una après l'altra:
¿quina't vols posar primer?—

II

La d'espines ha triat
la taumaturga de Sena,
y fá cinch cents anys que al front
du la de roses perpetues.
A tu mateix, Jesucrist
dues corones t'ensenya:
a triar pansathí bé,
que la una a l'altra relleva,
y, d'espines o de flors,
la segona serà eterna.

Fiat voluntas tua

C'est le refrain du cantique
de l'Agneau, quelques-uns
peuvent trouver ce cantique
un peu triste; mais, qu'il est
harmonieux et doux au coeur!
Pour moi, je n'en veux pas
savoir d'autre.

St. Francesc de Sales.

Lo rossinyol vos canta nit i dia,
jo us vull cantar de día y nit;
vos cantaré lo jorn de l'alegria,
vos cantaré lo vespre del neguit.

En la nit fosca esperaré la albada,
en la tempesta el llambregar del sol,
en la maror la fresca llebetjada,
en la secor la pluja del consol.

Vos cantaré en l'hivern de la pobresa,
com en l'estiu de la felicitat,
la de Jesús, dolça cançó que he apresada:
Faça's, Senyor, la vostra voluntat.

II

Jo us cantaré lo dia del suplici
sobre mon llit d'espines de dolor:
Afexugueu la Creu del sacrifici,
doblau la Creu, pero doblau l'amor.

De mos germans per compartir les penes,
si un dia'm veig en la presó tancat,
diré cantant, al só de les cadenes:
Faça's, Senyor la vostra voluntat.

III

¿Ab qui Jesús compartirà la gloria?
Ab qui en la terra ha compartit sa Creu:
donchs vina, oh Creu, palmó de ma vic-
[toria,

fesme aviat del paradís hereu.

Del paradís son altes les escales;
més daume penes, oh anporat Espós;
donémen prou per fèrmen unes ales
y alçaré la volada cap a Vos.

Mentre ¡ay de mí! s'allarga'l cautiveri.
vos cantaré com gafarró axalat,
ab los ulls y lo cor al hemisferi:
Faça's tot temps la vostra voluntat.

La corona d'espines

Al autor de la noticia Històrica de les Santes
Espines de Sampedor

MOSSÉN ANTON VILA

Salve, Corona gloriæ,
gemmis et auro pulchrior
vincens coronas siderum.

Oh filles de Sió, veniu a veure
á Salomó, lo vostre Rey bellíssim,
coronat ab la hermosa diadema
que li ha teixit la humanitat ingrata,
lo dia de sos místichs esposoris.
Adam y Eva ab la primera culpa,
allá en lo Paradís de les delícies,
exa horrible Corona començaren;
y tots sos fills, desde Caím y Judas
als Judas y Caíms dels últims segles,
van afegint una punyenta espina;
cada ciutat son brot d'espina
hi entretexeix, cada nació sa branca,
¡ay! en lo front d'ahon li plouen roses,
clavant imalagrahida! ses espines.
Lo llop ferotge del enuig, la hiena
de la vil traició, el tigre del odi,
en sa coronació se aferrissaren,
enfanzantli quiseun les seves urpes.
Y aquell candíssim front, que sols havían
rosat los llavis de Maria Verge,
se vegé esgalabrat ab eix cilici
pels delícies teixit de tots los hòmens.
¡Oh ingràtit, oh crueltat la seva,
oh estimació la vostra sens mesura!
ells á qui Vos heu coronat de gloria,
vos pesan la Corona a'improperi!

Oh Lliri de les valls d'or y d'ebori,
¿qui axis cruel t'ha coronat d'espines?
Oh tendre Colomí de la Judea,
oh Anyell que salvas á Isaach la vida,
¿qui t'ha fet presoner dintre una barza
del ziziphus cruel spina Christi? (1)
L'amor, l'amor que desde'l celích trono,
t'ha fet baxar al terrenal abisme,
de peus t'hi lliga y encadena,
com víctima en lo foch espiatori.

Aquexes punxes d'arç neprú y d'arinjol
nosaltres, que en la terra les sembràrem,
deviam ¡ay! tenirles per corona,
y ¡ay! per corona d'eternal suplici.
¡Mes Vos, ab amorosa condolència,
ab vostres mans euptàreu á cullirles,
trenant per vostre font exa garlanda
de totes les espines de la terra!

Oh espines sacrosantes, jo us adoro,
gotes de sanch, rubins y pedreria,
clavells y roses veres, que tinguéreu
per claveller la testa del Altíssim.

Oh de l'amor escelsa diadema,
lo Diví Redemptor ab tu enjoyantse,
de nostra ingràtit cantá victoria.
Bé n'hi há prou de coronas á l'Empiri,
la que embelleix lo front de la ignoènci,
la dels Sants, de les Vérgens y dels Már-
[tirs;
donchs, totes son d'exa Corona filles,

(1) Provablement fou teixida de brots d'eix
arbre oriental la sagrada Corona de Nostro Se-
nyor Jesucrist. A Catalunya se dona lo nom d'es-
pina de Crist á la espinavessa, abundanta en lo
baix Ampurdá, que té la espina doble en forma
d'am, ab una de les puntes girada entera, y á axò
deurá, ben segur, son nom del llatí spina versa.

com les humils poncelles de la rosa.
D'ella quiseuna es un joyell espléndit,
un raig d'exa aureola que irradiá
del front de Jesucrist al front dels justos.

Oh Sampedor, reyna del Plá de Bages,
d'eix valió y celestial escríni
ab que'ls cels y la terra s'enriquiren:
també t'ha previnguda alguna perla,
floró de exa corona, que't portaren
dos Angels sants de pelegrí en figura.
Y ¿ahon les guardarás exes penyores
de l'amor del Altíssim? Ofereixlos
ton cor per argentí reliquiari
Estimals d'amor sobre les vines
que cenyexen los masos y oratoris;
sobre ta gloria y furs y privilegis;
Per tes dues Espines donaría
sa brancada de lliris lo magnoli,
lo serafi sa citara y ses ales,
la estrella sa corola de celistia,
lo cel ses dues més brillants estrelles.

La Gleua, 21 Abril 1894.

Contritio

Cor contritum et humilia-
tum, Deu non despicias.
No fareu menyspreu del
cor contrit y humiliat.
Salm 5, 19.

Vench en terra plorar, pla-
nyer e morir per amor.

R. Lull.

Devant de Jesús en Creu
avergonyit jo plorava,
veyent passar mos peccats
com exèrcit de fantasmes.
Veyentme plorar Jesús,
tot amorós axí'm parla:
—Per los peccats de ton cos
mira'l meu fet una llaga;
per los de ton esperit
mira patir la meua ànima.
Per los peccats de tos ulls
mos ulls foren fonts de llágrimes,
de llágrimes y de sanch,
y coberts de pols é infamia;
pels peccats de tes orelles
á mi'm foren axordades
d'insults, malediccions,
de crits de motr y disbauxa.
Per los peccats de ton gust,
pels de ta llengua amarganta
jo he sentides lam y set
y he begut fel y vinagre.
Per los peccats de tos peus
y esborrar tes rellicades,
mira ací'ls meus foradats
ab un clau l'un sobre l'altre.
Per los peccats de tes mans
les meves están clavades
que el cel penjaren lo món
com lo nuet á la branca.
He rebut un fort ravés
per los peccats de ta cara,
y escupinyes y gargalls
y flagells y colps de canya.
Per los peccats de ton front
tinch la testa coronada,
y son tos mals pensaments
espines de ma garlanda.
Per los peccats del cor teu
mira mon cor que tant ayma,
de ton odi y ton amor
atravesat ab la llança. —

Açó digué ab un gran crit
que retrunyí en la meua ànima,
y avuy encara hi retruny
ab la terrible llança.
Com si'm ferís á mi y tot,
jo vaig caure á terra en basca,
ab mos ulls fets una mar
y ab mon cor fet una brasa.

A la Creu

Ave apes unica.
Salve, única esperança.
Salve, Crux pretiosa, sus-
cipe, discipulum ejus, qui
pendit in te magister meus
Christus.

Salve, Creu preciosa, re-
beu al dexible d'aquell que
fou sacrificat en ella, mon
mestre Jesucrist.

St. Andreu.

De la vostra Creu, Jesús, no'n só digne,
més la abraçaré puix me la donau,
de la vostra mà presentia com signe
d'eix amor immens ab que m'estimau.

Creu de Jesucrist, ¡que n'ets d'amorosa,
axamplant al mon tos braços oberts,
hon la humanitat cansada reposa
com un pelegrí que surt dels deserts!

Creu de Jesucrist, te vull per llureya,
llureya reyal de nostre Senyor;
puix portas lo Sol que'l cel assolepa,
te vull sobre'l pit, te vull sobre'l cor.

Te vull sobre'l pit com una coraça,
te vull sobre'l cor com místich segell,
que del fret del món rompuda la glaça,
del foch del amor lo dexe vermell.

Te vull en mon braç com una rodella,
te vull en mes mans com un espaci,
que cap al infern sos llops arrestella
com feya qui en tu d'amor se morí.

¡Oh Creu de Jesús!, sías ma estimada,
lligat sia a tu de mans y de peus,
sia a tu ab lo cos l'ànima lligada
ab aquexos claus que obriren los seus.

¡Oh Creu de Jesús!, sagrada bandera,
dessota tos plechs vull viure y morir,
tu m'ensenyarás del cel la dreuera
quan al derrer son me puga adormir.

Aprés, al capçal de ma sepultura,
com mon Angel bo, les ales estén.
Oh! deixamhi ab tu volar a l'altura
lluny d'est cos de fanch que la fossa'm
[pren.

Penes dolces

Sine dolore non vivitur in
amore.

Im.

Dix l'Amat al amich: ¿Sabs
encara que es amor? Si no
saubes que es amor, saubera
que es treball, tristicia e do-
lor.

R. Lull.

I

Si'm tira Creuetes
lo meu Estimat,
son les amorettes
del Crucificat.
A l'amor més fina
més Creus li destina,
que sense dolor
no's viu en l'amor

II

No vull altra gloria
que la de la Creu;
en ella jo moria
per que Vos visqueu.
per tot refrigeri;
que sense dolor
no's viu en l'amor.

III

Vull ser com la fulla
que per terra va;
quan ningú me vulla,
Deu me cullirà.
La flor trepitjada
será la estimada:
que sense dolor
no's viu en l'amor

IV

Tot arbre se troba
dins la seva arrel,
com dintre la prova
la gloria del cel.
Los traballs y penes
ne son les estrenes:
que sense dolor
no's viu en l'amor

Teresa

Que notre cher Jesus cru-
cifié soit a jamais un bou-
quet sur notre coeur. Oui,
car ses clous son plus de-
sirables que les oeillets.
St. Francisc de Sales.

De Jesús crucificat
Teresa está enamorada;
du sa imatge sobre'l cor,
son amor dintre de l'ànima.
—¿Donchs qui us ha clavats axís?
plorant un jorn li demana.
¿Qui us ha clavats a la Ceeu,
donchs pe¿qué a mi no m'hi clava?
¿Qui us foradá, peus divins?
¿Donchs qui us obrí, mans sagrades,
que agenollats a Betlem
los serafins adoravan?—

Una idea ja n'hi vé
que li aserena la cara;
arranca'l clau de sos peus,
de sos dits fent estenalles,
cambiantlo ab an clavell
florit a la matinada:
arranca'l clau de ses mans
y dos clavellts hi encasta.
Posantloshi d'un a un
los clavellts olorava;
olorant los clavellts,
sobre la Creu se desmaya.
Lo seu pare es fora al camp,
la seva mare es a l'aygua;
¿qui vindrá a darli socós,
si está soleta a la cambra?
No hi está soleta no,
que hi es l'amor que tant ayma;
com sos claus ja son clavells,
lo bon Jesús se'n desclava,
y abaxantse de la Creu
ja li'n dona una abraçada.

Sota Padralbes, dia de l'Ascensió, 1885

Perdó

Ergo plaris conscientiae meae
nullum judico acomodati-
tibus medicamentum oppro-
briis et contumeliis.

Jo no trobo medecina mi-
llor per les llagues de la me-
ua ànima que 'ls aprobis y
contumelies.

St. Bernat.

A vostres peus que ador
perdó, oh Jesús, implor.
Perdó per cada vici
ab que us he dat suplici:
perdó per ma peresa,
per ma repropiesa,
per ma rebelió.

Perdó, mon Deu, perdó.
Perduda he la ignoènci
sens ferné penitencia,
y gran melancolia
m'ha presa l'alegría
Trucávau a la porta
de ma ànima mitg morta,
y ¡ay no la obría jo!
Perdó, mon Deu, perdó.

¡Perdó! Fuy una espina
per vostra má divina;
quan més l'afalagava
cruel jo la esquexava,
y'l Cor ¡ay! vos obría
quan més per mi hi floría
la dolça estimació:
Perdó, mon Deu, perdó.

Perdó per qui murmura,
per qui renega y jura,
y ab tanta pertinacia
rebutja vostra gracia.
De qui no us aprecia
Més ¡ay! de qui us odia
tingueune compassió:
Perdó, mon Deu, perdó.

15 Mars, vigília dels Dolors, 1894.

Flors

Al Calvari y á la Gloria
s'hi va pel meteix camí;
si al cel s'hi va pel Calvari
¿per què ningú vol venir?

Quan entre penes te veus
en lo camí de la vida,
pensa que no es lluny la flor
si ja't punyen les espines.

Quan se pateix per Jesús
totes les penes son dolces,
totes les penes son flors
y Ell nos ne fá una corona.

De coronarvos, Senyor,
les estrelles no'n son dignes,
y ¿ab mos peccats ¡ay de mí!
jo vos coron ¡ay! d'espines?

Les penes y e'ls sufriments
venen del cel y'ns hi tornan;
son les ales per volar
cap á Jesús que les dona.

La santa Creu es l'arbre del suplici,
amarga té l'arrel;
més si pujas al tronch del sacrifici,
la dolça fruyta trobarás del cel.

Una estrella de la Creu
á tots los hòmens se dona;
qui es més aprop de Jesús
rebrá la estrella més gro.sa.

Mentres com ací á la terra
Déu nos abeura de fel;
perqué al omplirse de llágrimes
los ulls se giran al cel.

Nostra ánima's va enriquint
ab tot lo que Deu nos lleva;
nos vol vestir en lo cel
quan nos despulla en la terra.

Passan les nits de dolor,
passan los dies de pena,
més passan com los torrents
fertilisant la ribera.

Perqué Jesús ha plorat
estima tant als qui ploran;
tots los qui ploran ab Ell
de ses penes l'aconsoan.

Heu fet lo món amargant,
bon Deu, y encara s'estima;
donchs si l'haguessen fet dolç
¿quin amor se li tindria?

La pobresa de la Creu
quina pobresa tan rica,
té's tresors de tot un Deu
que's dona á qui bé's estima.

He tastat les mels del món,
totes les trobo amargantes;
més dolços trobo, oh Jesús,
la vostra fel y vinagre.

Qui espera los goigs eterns
iqué curtes troba les penes!
Les penes duran un jorn,
los goigs durarán un sempre.

L'amor ací á la terra
viu de penar,
l'amor dalt á la Gloria
viu de gosar.

Amor y dolor
son dues germanes,
que dalt de la Creu
se son abraçades.

Qui no tastará les penes
en esta vall de dolors,
en les aitures serenes
no tastará les dolçors.

Derrera l'puig vè la vall,
derrera la nit l'aurora,
després de la pluja l'sol,
després de la Creu la Gloria.

Doneume una Creu ó dues,
com més fexugues millor;
les guardaré entre mos braços,
les desaré dins mon cor.

Les ferides de la Creu
la Creu meetxa les cura;
es arbre tan remeyer
que no mor qui s'hi sopluga.

Los treballs son les empentes
ab que los braços del món
te pujan cap á la cima
vers los de nostro Senyor.

Jesús me dona dolor
més també me l'alivia;
per cada glop de tristor
me'n dona dos d'alegría.

A la porta de la Gloria
jo ab la Creu hi vull trucar;
com la Creu hi es coneguda,
la porta se m'obrirá.

Estima bé á Jesucrist
y vinga le Creu que vulla;
per qui la estima de cor
no n'hi há cap de fexuga.

Les alegries del cel
ab les llágrimes se compran,
ab les llágrimes de fel
que ací en la terra se ploran.

L'home cerca una Creu d'or,
després la tróba fexuga;
no li pesaria tant
si cercava la de fusta,

la que duya l'bon Jesús
per lo carrer d'Amargura,

Qui té á Jesús en lo cor,
de la Creu no se n'dona,
perqué n'es lo portador
Aqueil meteix que li dona.

La cullita de les Creus
es la llevor de la ditxa,
més es en lo paradís
hon la llavor traú florida.

Quan Jesús lo Fill de Deu
pren una ánima per seva,
la signa ab la santa Creu
y diu als Angels: Guardeu
exa hermosura que es meva.

Les penes son com les ones,
duhen vostra nau á Déu;
com més grosses vos arriben
més aviat hi sereu.

Les estones de Calvari
son amargues de passar,
més á la hora del salari
serán dolces de cobrar.

Sense passar pel gresol,
sense passar per la pena,
lo sant no seria sant,
l'or més fi seria terra.

¿Vols ser felix?
pren lo camí del Calvari,
la Creu es l'itinerari
del paradís.

Déu al fons de tots les cálzes
posa una gota de mel,
com dintre la sepultura
la portelleta del cel.

¿Voleu anar á la Gloria?
Jesús diu, veníu ab mi;
y pujant á la Creu santa
ensenya á tots lo camí.

Ab l'arada de la Creu
Déu llaura l'ánima mia;
¿be li'n daria de gra,
si fos la terra granivola!

Per més llarga que la trobes
exa Creu no escurses pas,
que es la mida de la Gloria,
de la Gloria que tindrás.

Ab lo bon Jesús s'abraça
aquell qui abraça la Creu;
si abraçar creya una fusta,
abracat se troba á un Deu.

Quan miro la vostra Creu
d'una biga encreuerada,
quan miro la vostra Creu
la meva'm sembla una palla.

Les pedres del dolor
es Déu qui les envia;
més per qui les hi pren
son pá d'eterna vida.

La Creu

*Crux est arbor decorata,
Christi sanguine sacrata,
cunctis plena fructibus.
(Sant Bonaventura.)*

Aquí dalt al serrat
Jesús n'hi ha plantat
una olivera,
que omple de fruyt lo Cel
y a sa potenta arrel
sosté la terra

Perqué no tinga exut,
morint hi ha escorregut
totes ses venes,
ses venes y son cor
que vida, sanch y amor
encara hi vessa.

Ab música al entorn
ressona nit y jorn
gran cantineela:
a baix jóvens y vells,
a dalt cantan aucells
que l'ayre breça.

Refilan tots un cant,
pujant y devellant
de grella en grella,
y un de blanch que hi fá niu
ab ayre més joliu
canta y s'alegra,

No es, no, griva ni gaig,
ni missatger de maig,
tendra oreneta,
sinó Jesús clavat
que diu al món ingrát
ses amoretas:

—Un pomeró hi hagué;
qui de son fruyt prengué
difunt ja queya;
una Olivera hi ha,
qui fruyt n'abastará
del clot s'axeca.

N'es l'arbre del amor,
al hort del Criador
novell hi era;
ell grana tot florint;
com més s'hi va envellint,
més alt y tendre.

Anyells de vora-l riu,
corréu, veniu, veniu
ací a l'ombreta;
a qui a l'ombra vindrá
lo llop lo dexará,
si'n féu sa presa.

Pendré-li jo, sinó;
per qui-s farà xayó
jo-m faré ovella;
daré-li-I cos per pá,
per vi ma sanch beuré
que engendra vérgens.

Perqué n'hajú lo fruyt,
n'inclinaré ab descuyt
ses branques verdes;
perqué n'cullgáu la mel,
en sa purpúrea arrel
mon cor hi bresca.

Allí, enamoradís:
l'abey del paradís
tot s'examina;
les ánimes dels Sants,
com serafins humans,
hi fan l'aleta.

Veníu-hi a viure en pau,
y quan de mort suau
la són vos prenga,
sonniaréu ab mi,
breçats ab cant diví
d'àngels y vérgens.

Y al jorn de Josafat,
al ser lo Cel plegat
com móvil tenda,
bé prou despartaréu
transportats ab la Creu
a gloria eterna.

Al Crucifix

*Ego, ego ipse consolabor
vos.
Jo, jo meteix vos aconso-
laré.*

Is., 51, 12.

*Deus totius consolationis
II.ª Cor., 3.*

¿Qui sou, oh Vos, que trobo
sempre seguint mos pasos
en hores de tristesa
y en dies d'amargor?
¿Qui sou, oh Vos, que sempre
los amorosos brassos
m'obriu, sent Vos santíssim
y jo vil pecador?

¿Qui sou, oh Vos, de pobres
y débils fortaleza?
¿Qui sou, oh Vos, que sempre
donau la má a qui cau,
guariu totes les llagues
de qui les vostres besa,
y a aquell que ab Vos sospira,
tan prompte aconsoau?

Entre germans vos miro
que 's baten quimerosos
fent abaxar les armes
per darse l'bes d'amor;
vos veig dintre l'arcova
vetlant, prop dels esposos,
lo nin de cara d'àngel
que hi fila somnis d'or.

Vos veig entre 'ls selvatges
en mans del missionista:
quan ell obre sos llavis,
ja Vos heu predicat;
ses ánimes esquerpes
Vos sou qui les conquista
y après a voladuries
les du a la eternitat.

Quan la justicia humana
condamna a algú al suplici,
la escala del patibul
Vos la pujau ab ell,
y com si ab ell volguésseu
partir lo sacrifici,
demunt sa vesta innoble
lluhiu com un joyell.

Quan lo flagell del cólera
ó 'l monstre de la guerra
de sa gentada escombran
les viles y ciutats,
a Vos ningú us ne llansa;
guardau ciutats y terra
y aquells que a Vos s'acullen,
son los més ben guardats.

Al hospital los pobres
fillets dexau al pare,
l'espós dexa la esposa,
Vos amparau a tots:
Vos feu d'espós dolcíssim
de fill de pare y mare,
y allá duheu més bálsam
hon s'ouen més senglots.

Com áncora us estrenyen
les mans en l'agonia,
peis llavis que us adoran
vos cerca l'esperit,
y quan del fret cadavre
tot home se desvia,
Vos l'abrassau encara
plorant sobre son pit.

¿Qui sou oh Vos que trobo
per tot ahont se plora,
al angle de la golfa
y al fons de la presó,
al trist tot ensenyantli
lo cel hermós que anyora,
y al criminal dihentli
paraules de perdó?

¿Si un home sou que dáreu
la vida en sacrifici,
hont la herba remeyera
per tots los mals culliu?
Si Deu, donchs ¿com vos miro
morir en un suplici?
¿Si Rey, per que la purpura
de vostra sanch teniu?

Un Deu sou que del home
voleu passar les penes,
un Rey sou que per ceptre
volguéreu lo dolor;
com veniau a tráurens
de totes les cadenes,
de totes ¡ay! volguéreu
sentir la pesantor.

Per tot arreu sospira,
per tot arreu gemega
en son penós viatge
la trista humanitat;
persó de vostres llágrimes
lo doll per tot s'engega,
per tot y cada dia
rentantla de pecat.

Persó ab tants plors lo vostre
se torna rierada
que creix com lo riu Segre
baxant dels Pirineus;
persó com es de totes
les nostres fabricada
vos pesa tant la càrrega
fexuga de la Creu.

Jesús, Jesús, ¡oh mártir
de nostres impropis,
oh víctima sagrada
de nostra estimació!
servéscanos los nostres
condols de refrigeris
que après plourán en dolces
rosades de perdó!

La Gleva, 17 Octubre 1894.

A les abelles

*Vede ad apem
St. Andrés*

I

¿Donchs com ho feu, abelletes divines,
d'amargues espines
per traure la mel,
mentres que l'home de mans primoroses
sois traú de les roses
espines y fel?

II

¿Donchs com ho feu? puix jo traure vol-
[dria
dels mals alegría,
del bé, bé major;
humilitat del amarch vituperi,
y un dolç refrigeri
de cada dolor.

Lo trébol

*emanaren a l'amich; ¿Quals
tenebres son majors? Respos,
que la absència de son amat.
R. Llull.*

Quan eclipsantse lo sol
amaga sa cara hermosa,
de no veurel entrist
lo trébol sa fulla arronsa.

Quan fou Jesús fill de Déu
qui s'eclipsava en lo Gólgota,
lo sol mateix arronsá
los raigs d'or de sa aureóla,
amagantse en la foscor
com un rey sense corona.

La Gleva, 2 Febrer 1894.

Veniu

En lo festí de la Gloria
quin serà lo meu vestit?
Lo vestit que ací en la escoria
mos treballs m'haurán textit.

Dol, congoxes, sacrificis,
veniu tots al teler meu;
com més serán los suplicis
més triomf me donareu.

A una rosa

Odorifera, quia spinifera.
Suavis sed armata.

Un roser blanc floreix
sota la Creu hermosa;
li'n demaní un esqueix,
me regalá una rosa.
Al veurela espinosa,
lo meu amor li diu:
punyiu, punyiu,
més a mon cor veniu.

Si plora de dolor,
de punxes me'l corona,
y ab cada punxa d'or
quina punyida'm dona!
Del arç que m'empresona
jo moriré catiu:
punyiu, punyiu,
més en mon cor floriu

5 Març 1895

Los Dolors de la Mare de Deu

Tuo languore languescimus.

¡Pobre Jesús! ¿qui canta vostra gloria?
Perla del Cel ¿qui us guarda dins son pit?
perden de vos les hòmens la memoria,
por companyó vos dexan sols l'oblit!

¡Pobre Jesús vida de nostra vida,
¡qui us obre 'el cor quant hi truquéu
y al vostre Cor que alatejant nos crida,
qui li'n sent grat de que'ns estimi tant?

¡Pobre Jesús vostra agonia amarga
no s'ha acabat en l'arbre de la creu!
¡Ay! lo peccat la Passió us allarga.
Oh! qui pogués fervos de Cirinèu!

Tots los carrers son d' amargura
per Jesucrist que hi dú la Creu,
los rega tots ab sa sanch pura
que es trepitjada arrau, arréu.

Lo traydor Judas viu encara;
en cada poble hi ha un Pilat;
per dar revessos á sa cara
cent Malcus té cada ciutat.

Calvari amunt plora sa Mare
y á tothom diu ab trita veu:
—Mon Fill santíssim es ton pare,
¿no li vols fer de Cirinèu?—

Pulchrior ex vulnere.

Florejat de cinch ferides,
me sembla mon Aymador
lo roseret del amor
guarnit de roses florides.

Vora Jesús en la Creu
la Verge passa'l martyri:
diriaú ¡ay! que es un lliri
d'un roser florit al peu.

Sentint colps de martell dalt del Cal-
Eva pregunta á Adam—¿Que hi deuen

¿Deuen, pot ser, clavarhi
á qui nostre gran crim baxa a desfer?
—Si, respongueli Adam á sa muller.
Saldan, damunt l'clusa de la serra,
la cadena d'amor,
que ¡ay de mil un dia la perduda terra
lligava al Cridor.—

Ma flor d'amor.

Cadernerres d' aquest mon,
que voltáu la floravia,
la seva flor no toquéu
que es coronada d'espines.
La flor d'amor!
si volant l'haguésseu vista!
la flor d'amor!

Si voleu venir ab mi
un esqueix vos ne daría,
nascut al Cor de Jesús,
florit al Cor de Maria.
La flor d'amor!
si volant l'haguésseu vista!
la flor d'amor.

Ab la peccat ve l'hivern,
y ab Jesús la primavera;
bé ho sabs tu, mon pobre cor,
quin es lo sol que t'alegra.

A Jesus Crucificat

Dulce lignum, dulces clavos,
dulce pondus sustinent!

Les penes que passáreu al Calvari
dexáu-me-les llegir en vostre Cor,
ara que-l veig obert, com breviari
que floreja ab sa rúbrica l'amor,

Dexáu-me-les exugar ab mes besades
aqueixos ulls de cel enterbolit,
hont dolça llum bevián les albaides,
hont glops d'amor bevia l'esperit.

Dexáu-vos adorar, Anyell puríssim
que ab vostra sanch rentáreu mon pe-
dexáu-vos abraçar, Espòs dolcíssim.
que ab la vida compráreu mon rescat,

D'esfulladices roses que cullía
les espines oviro en vostre front,
espines ¡ay! que us punyen cada día
que flors oolor del jardí del món,

Per dar-m'ho tot, de tot vos despullá-
¡quant car, ho dolç Jesús, vos he cos-
lo cor que ab greus sospirs me dema-
¡que tart y fet malbé vos l'he donat!

Assecant-se-us lo vostre en l'agonia;
—¡Tinch set, tinch set me deyau defa-
doní-us vinagre y fel, puix jo tenia,
de bon amor, escorregut mon pit.

Al menys a qui us abeure d'amargura
dexáu-li eix calze compartir ab Vos,
a qui us doná per llit una Créu dura
no l'hi déu pas de roses amorós.

Jo, per clavar-m'hi, a vostres mans di-
voldria pendre-l clau rosegador,
al front tenir voldria exes espines,
y enfonzada exa llança al mitg del cor.

Voldria en ell vostres neguits escó-
vostres neguits que agrejo tot sovint,
y ab cordials de pur amor socórrer
lo vostre que de pena-s va acandint.

Oh Créu, oh llit de nupcials abraços,
jo hi dormiria ab mon Jesús també;
dexant-m'hi'extendre dolçament los
y ab claus d'amor clavat hi moriré.

D'aquexos ulls d'hont ayga y sanch
si una térbola ullada n'assolis!
d'exos llavis que móstechs no-s des-
si al menys—¡Oh pare, perdonáu-lo!

Si com la flor dels margens, vida mia,
retornar-vos ab llágrimes pogués,
ses perles a la font demanaria,
a la rosada del matí son bés.

Rahim penjat en la sagrament sagrada,
¡quí exprémer vos pogués sobre-l meu
y d'eucarístichs vins embriagada
ma ànima fer lo somni del amor!

Si ab los llavis encara en la ferida,
sa dolçó-m despertás al paradís,
al remoreig d'eix Arbre de la vida
que m'endormisca a l'ombra malaltís!

¡Oh somnis, oh plaher! jo m'hi reclino
com débil eura que s'enllaça ab Vos,
si apunta a vostre Cor altre Longino,
d'una llançada-ns ferirá a tots dos!

Violetes de Dijous Sant

Oh violetes daurades
florides pel Dijous Sant,
violetes contristades
¿com es que perfumau tant?

Un perfum de Magdalena
totes escampau anit:
tota l'esglesia n'es plena,
tot el poble n'es ungit.

Oh violetes daurades,
patint olorament
contristades, congregades
a devant el Monument!

Una pietat immensa
tmoba del cel crestallí,
sobre l'agonia intensa
que rega Getzemani

La compassió visita
l'intima rel de men cor:
suavitat infinita
que a mos ulls hi puja plor.

Oh! Tota cosa a través
d'aquest vel, se veu més pura;
l'ànima's reculleix més,
i la nit se transfigura.

L'olivar antic de dies
medita'ls dies anties;
en el cel, les «Tres Maries» (1)
fan colloquis entristits.

El cant d'un gall abans d'ara
ha vibrat com un clari;
ne sé que té sa veu clara
de profètic i diví.

L'estelada macilenta
tremola dins un cel blanc,
com una suor calenta
de gotes d'aigua i de sanc,

i allá dalt, la lluna plena
entre'ls estels palpitants
sembla una altra Magdalena
amb l'alabastre en les mans.

Desbordant de l'alta tanca,
i que es alló de bona olor?
Alló es la mortalla blanca
d'un cirerer de pastor

qu'ha fet florir sa corona
d'espines, cándidament...
Jo sent el cor qu'm brotona!
Venguen flors de patiment!

Oh bosc desert, oh natura
compassiva, tu amb tes mans
talla'm una creu molt dura
del més dur de tots llenyams!

Llorens Riber, pre.

(1) Nom popular de la cintura de Orió.

Jerusalem

I.

Demunt lo grisor del predregar se sent
atreta la vista i l'cor hi vola saludant:
vetaquí la Ciutat Santa, la Regina dels
misteris...

Es la Salem de Melquisedech, qui ja
hi feu ofrena de pá i vi més de vint se-
gles abans de la Cena: es la Jebús de Jo-
sué i la Sion excelsa de David.

La terra aont se sosté sembla escri-
xida de prodigis: el cel que la cobreix
sembla congestionat de visions.

Séu la gran viuda de Judá en la quietut
de son dol: séu demunt les montanyes
santes, que son clapers de sepulcres.

Guayta ab l'estupor de la vellesa i de
la serviitut: guaita les tres valls obertes
com a fosses a ses matexes plantes.

A l'orient Josafat, a mitjorn Gehenna,
i Gilhom a ponent. No sab quina de les
tres valls es més trista i desolada.

Cap al nord no té vall funesta, però hi
té més funestes recordanses: per aquella
banda sempre sos adversaris l'han ferida
i presa.

Jerusalem! «visió de pau» t'anomenaren,
i ets la gran víctima de la guerra: tretze
vegades esvehida, tres voltes de tot
arrasada.

Ta destinació fou aténper lo sublim
deis extrems: santetat y abominació,
excelsit i aprobi, ciutat de Deu i
deicida.

Han planat sobre 'l teu cap les bene-
diccions supremes, i les grans maledic-
cions se son encarnissades en tu com aus
de presa insaciables.

La gloria de Jehovah 't prengué per
estatge: la venjansa del cel t'ha posada
per mostra.

Un temps l'Esternador te feustodiava
ab l'espasa invisible: una nit dexá estesos
a tos peus els cet vuytanta mil guerrers
de Sennaquerib que l'endemá devien as-
saltarte.

Mes ¡ay! el propi Esternador un al-
tre dia atí la furia de tos enemichs; i,
com estava anunciat, no dexaren de tu
pedra sobre pedra.

Ah! aquell prodigi de Temple, tos pa-
laus i torres, desafiant les centurries, se

dissiparen: ¡ja semblen imaginaris com
aquells monstres de visió que passaren
per ton cel en nuvolada de pressagis.

Gran era estada la pompa de víctimes
a la dedicació de ton temple; però més
gran fou la gran pompa feral de la derre-
ra Pasqua, quan caigueren ab un milió
de víctimes humanes.

Oh ciutat de la gloria i del terror! ta
sort no més pot esplicarse pel Calvari:
l'Arca vera de ta santificació es aqueix
Sepulcre ahont fon vensuda la Mort.

Hereus dels qui vingueren de l'Occi-
dent a rescatar aqueix sepulcre, venim
de lluny a visitarte: a respirar ton mis-
teri de santetat i d'horror, oh ciutat
única!

L'ombra de tos carrerons oprimeix, ta
llatzeria aluca; però tos recorts tenen
un prestigi que 't rendeix les ànimes.

El pelegrí que 't contempla no frissa
de tornar-se'n, i diu: «Venturós qui t'ha
visitada ¡oh trista Jerusalem!»

El qui se'n vá, te dexa ab recansa i
sent al cor l'expressió del Salmista: «Si
de tu m'he d'oblidar, Jerusalem, sia da-
da a l'oblit la meua má dreta!»

II

Gethsemani

PARLEN LES OLIVERES

Al fons de la vall de Josafat vivim en
la decrepitut de llargues centurries; però
encara persistim dretes per donarne tes-
timoni.

Si: l'hem vist passar moltes vegades.
L'hem adorat quan feya nit a la nostra
espressura.

El dia qu'Ell entrá a Jerusalem aclamat
ab l'hosanna, cedirem per la seua pom-
pa'ls rams en flor de la nostra cabellera.

La nit del seu Testament aquí l'acullí-
rem, mentres deua: «Trista está la meua
ànima fins a la mort».

Veus aquesta velhura de soques qu'en-
cara donen oli?... Foren perfumades ab
l'encens d'aquella oració qui esglayá'ls
àngels.

Veus aquestes arrels que ignoren la
podridura?... Foren ungides ab la suhor
de sanch.

¡Oh pelegrí de cor marciivol, com aque-
xes flors que culis a nostres plantes: re-
cull el mot del testimoni qui romanen y
denen unció!

Que no s'adormi ton esperit dins aquest
hort de misteri: com s'hi adormiren els
tres apòstols confidents demunt aqueixes
roques.

Fuig del portell execrable per la besa-
da de Judes... Allúnyaten un tir de pedra,
y dins la Cova de l'Agonia esclaféix en
contrició.

III

VEU DE LA COVA

Oh humans! mon recés es ben petit,
peró entranya grans abismes...

Aquest es el santuari tenebrós del Fill
del Home; aquí va revelar-se el fons hu-
mà del Ungit.

Terror, tedi, tristesa...vetaquí l'heretat
del fill d'Adam: donchs Ell s'ho apropiá,
fet Fill del Home, a fi de fernos fills de
Deu.

Jo he vist tremolar de por l'Omnipo-
tent; defallir de tedi el Rey de la aterna
gloria.

He vist el Sant revestirse ab la túnica
facada de totes les culpes: l'Inmaculat
presentarse cobert de totes les abomina-
cions.

He sentit pantejar el Fort d'Israel sota
al feix de tota malicia humana: degotantli
en terra una suhor de sanch.

Ah! Ell aquí brindá sa sanch generosa
abans que'ls torments la hi treguesen; des-
nú de tot consol, va provarse a lluitar
ab la Passió futura.

L'àngel aquí aparegué per confortarlo;
no feu més que desplegar a devant sa
fantasia'ls fruyts del gran sacrifici.

Y la carn, qui defallia dins el suprem
abatament, acceptá ab trasport el Calze
terrible que'l seu Cor tant havia desitjat.

¡Oh humans! presentau-li aquí, com
l'àngel confortador, un calze; brindau-li
llágrimes y sanch dins el calze de la
vida!

MIGUEL COSTA LLOBRA.